

Rev. R. Rogan 12-23-9
St. Cyril Church
62 St. Mark's Place
New York, N.Y. 10003

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
REIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER
Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, Ely, Pueblo, Rock Springs

NO. 12

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JANUARY 24, 1977

LETO LXXVIII. Vol. LXXVIII

CARTER POMILOSTIL VOJAŠKE UBEŽNIKE

Predsednik Jimmy Carter je objavil v petek pomilostitev za one, ki so bežali pred vojno službo v Vietnamu.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Jimmy Carter je pretekli petek svoj prvi cel dan v Beli hiši, izpolnil obljubo, ki jo je del tekom volivne borbe. Proglasil je pomilostitev vojnih obvezancev, ki so pobegnili pred službo v Vietnamu na tuje ali pa se enostavno skrili doma. Vprašanje onih, ki so že bili v oboroženih enotah, pa so iz teh pobegnili, je izročil v reševanje posebni študijski komisiji.

Neposredno je bilo takoj delnih ugodnosti pomilostitve nekaj nad 13.000 pretežno belih mladih ljudi, srednje in gornje plasti prebivalstva, ki so se pred vojaško obveznostjo umaknili na tuje.

Blizu 100.000 tistih, ki so že bili v oboroženih silah, pa so iz njih pobegnili. — gre za črne, revne in manj izobražene, — bo moralo počakati na Carterjevo odločitev o predlogih, ki jih bo stavila zgoraj omenjena študijska komisija, ko bo svoje delo končala.

Amy Carter pojde danes v javno šolo glavnega mesta ZDA

WASHINGTON, D.C. — Ko se je predsednik ZDA Jimmy Carter preselil s svojo družino v Belo hišo, začne danes njegova 9 let stara hčerka Amy obiskovati javno osnovno šolo v bližini Bele hiše kot vsi drugi okoliški otroci.

To je prvi otrok predsednika, ki obiskuje javno šolo, od časa predsednika Theodora Roosevelt, ki je pred 70 leti na sličen način poslal svojega sina v javno šolo.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Podpredsednik ZDA W. F. Mondale je včeraj odletel na uradne razgovore v Zahodno Evropo, kjer se je ustavil najprej v Bruxellesu, glavnem stanu Evropske gospodarske skupnosti in NATO, nato pa poleti v Bonn, Berlin, Rim, Pariz in London ter dalje v Tokio, od koder se bo 31. januarja vrnil domov.

BEOGRAD, SFRJ. — V Makedoniji se je prevrnil avtobus, pri čemer je bilo 22 ljudi mrtvih.

MADRID, Šp. — Danes so ugrabili sredi glavnega mesta predsednika vojaškega sodišča, ko je bil na poti v službo. Včeraj so bile v sredi mesta Madrida obsežne, po komunistih organizirane demonstracije v podporo zahtevi po izpostavitvi političnih jetnikov.

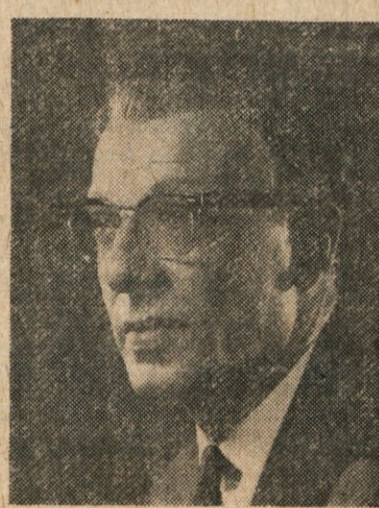
COLUMBUS, O. — Guv. James A. Rhodes je objavil sinoči "stisko energije" in pozval vse, naj znižajo termostate podnevi na 65 F, ponoči pa na 55 F, podjetja in urade pa tudi, da naj obrat, oziroma poslovanje omeje na največ 40 ur tedensko.

Vremenski prerok

Pretežno oblačno z verjetnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura okoli 32 F. (0 C).

Novi grobovi

KAREL MAUSER

Ko je že kazalo na boljše, je pretekli petek zvečer umrl na poslednjih operacijah odprtega srca v Mt. Sinai bolnici v Clevelandu slovenski pisatelj in pesnik, postrtovalni kulturni in narodni delavec Karel Mauser, 1085 E. 72 St. Blagi pokojnik je bil rojen 11. avgusta 1918 na Bledu v Sloveniji. V Ameriko je prišel iz taborišča Spittal na Dravi septembra 1950, najprej v La Salle, Illinois, novembra 1950 pa v Cleveland.

Do upokojitve vsled dela nezmožnosti po prvi srčni kapi v maju 1974, je bil pokojnik zaposlen pri Cleveland Twist Drill Co., poleg tega je do zadnjih dni pisal in govoril svojim ljubljanim slovenskim ljudem.

Zapušča ženo Marijo, roj. Habjan, hčerke Heleno, por. Raymond, Rotijo, por. Radoš, Meto, sina Klemenca, mamo Heleno, roj. Triler, brate Ivana v Sloveniji, Emila v Clevelandu in Otmarja v Torontu, sestre Julijo, por. Markič, v Chicagu, in Filipino, por. Miholčič, v Sloveniji, dva vnuka dve vnukinji ter ostalo sorodstvo tukaj in v Sloveniji.

Bil je član društva Presvetega Srca Jezusovega št. 172 KSKJ. Pogreb bo jutri, v torek ob pol desetih dopoldne iz Grdinovega pogrebnege zavoda na E. 62 cesti v cerkev sv. Vida s pogrebno mašo ob 10. uri, nato na pokopališče Vernih duš, Chardon, Ohio.

Pokojnikova družina prosi njegove prijatelje, da molijo zanj in priporočajo namesto cvetja darove v dobrodelne in kulturne namene.

Ure kropljenja še danes od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

John Svete
V 81. letu starosti je po daljšem bolehanju umrl v petek ponoči v Euclid General bolnici John Svete, 18127 Neff Rd., rojen v Preserjih, Slovenija, od koder je prišel v Ameriko kot mlad fant. Njegova žena Frances, rojena Kmet, je umrla leta 1974. Bil je oče Florence, por. Vratarić, Lillian, por. Pertekel, in Evelyn Svete, stari oče Sandre Pertekel, brat Josepha Svete, Jeanne Svete, Frances Svete in pokojnih Anne Erste, Franka Svete, Mary Strauss in Louisa Svete. Zaposlen je bil pri Alcoa Co. kot poklicni strugar. Bil je član društva Baragov dvor Katoliških boršnarjev 62 let in več let član Kluba slovenskih upokojenec v Euclidu. Pogreb bo jutri, v torek iz Grdinovega pogrebnege zavoda, 17010 Lake Shore Blvd., s pogrebno mašo v cerkvi Marije Pomočnice na Neff Road ob 9.30, nato na pokopališče Kalvarija. Kropljenje danes od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Jennie Potocnik
V 85. letu starosti je pretekli petek umrla v Richmond Heights General bolnici Jennie Potocnik, rojena Prosen, 984 Rondel Rd., vdova po leta 1967 umrlemu možu Antonu, mati Stanleya in Emila, 2-krat stara mati, sestra Ludwiga Prosen, rojena v Trečinah, Slovenija, od koder je prišla v Ameriko leta 1927 in živela na zgornjem naslovu 47 let. Bila je članica društva št. 142 SNPJ in društva št. 37 ABZ. Pogreb je danes ob 8.15 iz Zeletovega pogrebnege zavoda na 152. cesti v cerkev Marije Vnebovzete ob 9. uri, nato na pokopališče Vernih duš.

Anna Blatnik
Nenadno je umrla na svojem domu na 9526 Plymouth Avenue, Garfield Heights, 55 let stara Anna Blatnik, rojena v Collinwoodu, mnogo let živeča na Pratt Avenue v Newburghu, zaposlena vrsto let pri Standard Tool Co., žena Johna, mati Mary Ann Shaw, Gregoryja, Johna Jr. in Edwarda, 1-krat stara mati. Pokojna je bila članica Društva sv. Jožefa št. 146 KSKJ in Društva Bled št. 20 ADZ. Pogreb bo iz Ferfolja pogrebnege zavoda na 5386 Lee Road v sredo v cerkev sv. Petra in Pavla na Garfield Heights, nato pa na Kalvarijo. Truplo pokojne bo položeno na mrtvaški oder nočjo ob sedmih.

Charles Polick
Pretekli četrtek je umrl v Mt. Sinai bolnišnici Charles Polick (Goodtime Charlie) s 1064 E. 61

ANDREW YOUNG (na sliki), novi poslanik ZDA pri Združenih narodih, upa, da bo mogoče uspešno voditi boj proti rasni politiki Južno-afriške unije, pa to ohraniti v ZN, od koder so jo države Tretjega sveta skušale ponovno izključiti.

Ivor Richard v Južni Afriki

CAPETOWN, J. Af. — Po razgovorih z vodniki črne Afrike se je britanski diplomat Ivor Richard sestel s predsednikom vlade Južno-afriške republike Johnom Vorsterjem, da se pogovorita o britanskem načrtu za prenos vlade v Rodeziji v roke črne večine.

V Londonu premišljajo medtem, če ne bi Richarda pozvali domov in celotno vprašanje Rodezije v celoti znova pretehtali na temelju Richardovih sedanjih razgovorov.

St. v starosti 74 let, zaposlen do upokojitve pred 10 leti pri May Co. kot ostrbnik poslopij, rojen v Pennsylvaniji. Pokojnik je bil prijatelj Phillipa Milavca. Njegov pogreb bo iz Zakrajskega pogrebnege zavoda v sredo ob 10. dopoldne. Na mrtvaškem odru bo jutri, v torek, od 2. pop. do 9. zvečer.

Frank Komat

Pretekli petek je umrl 48 let stari Frank Komat s 1086 E. 66 St., rojen v W. Virginiji, zaposlen pri Astro Heat Treating, mož Therese Marie, oče Carol, brat Mary Turkoc, Josepha, Frances Skrijanc in Edwarda. Bil je član American Legion Excelsior Post No. 628 in bivši član Lake Shore Post, Pogreb bo jutri, v torek, ob 10. iz Zakrajskega pogrebnege zavoda na Kalvarijo. Ure kropljenja danes od 2. do 5. pop. in od 7. do 9. zvečer.

OBRAMBNE RAKETE ZA AVSTRIJO VZNEMIRJAJO SOSEDNJO JUGOSLAVIJO

Ko se v Avstriji pregovarja o potrebi obrambnih raket za vojsko, se v Jugoslaviji vznemirjajo, ker bi to pomenilo kršitev avstrijske državne pogodbe in oslabeitev njenega jamstva pravice slovenske in hrvaške narodne manjšine v Avstriji.

DUNAJ, Avstr. — Avstrijski obrambni minister Karl Luetgendorf je vznemiril javnost, ko je izjavil, da potrebuje avstrijska vojska obrambne rakete, in celo priznal, da "nekaj preprosti" že tudi stvarno ima. General K. Luetgendorf, ki je v socialistični vladi B. Kreiskyja kot neodvisen, je v razgovoru z zastopnikom nemškega dnevnika "Die Welt" podpiral potrebo avstrijskih oboroženih sil po nabavi obrambnih raket.

Te izjave so naletele na kritiko v vladi, pa tudi izven nje. Predsednik vlade B. Kreisky je dejal, da ne verjame, da bi nabava takih raket pomenila kršitev avstrijske državne pogodbe in avstrijske nevtiralnosti.

Jugoslovanska lista "Borba" in "Politika", ki izhajata v Beogradu, sta označila namero po nabavi raket za avstrijske oborožene sile v nasprotju z avstrijsko državno pogodbo, ki med drugim določa tudi pravice slovenske in hrvaške narodne manjšine. Kršitev državne pogodbe v enem delu bi oslabilo vrednost celotne pogodbe, ki v pogledu pravic slovenske in hrvaške narodne manjšine v Avstriji še vedno ni izpolnjena, četudi je od njenega podpisa minilo že blizu 22 let.

Avstrijska državna pogodba prepoveduje Avstriji opremitve njenih oboroženih sil z raketa in atomskim orožjem. Pogodbo je loge starih velikih sil, ZDA, Vel. Britanije in Sovjetske zveze, podpisala tudi Jugoslavija. Ima torej v tem pogledu vso pravico protestirati, pri tem ne protestira toliko proti raketa samim, kot proti kršitvi državne pogodbe, kar bi oslabilo vrednost jamstva za pravice slovenske in hrvaške narodne manjšine. Sovjetska zveza je Dunaju že sporočila, da je proti vsaki spremembi avstrijske državne pogodbe, in kancler B. Kreisky je izjavil, da Avstrija nima namena "svoje" voljno spreminjati" državno pogodbo iz leta 1955.

Obrambni minister gen. K. Luetgendorf je izjavil, da je v

svojem razgovoru s sodelavcem lista "Die Welt" izrazil le "svoje osebno mnenje", pa dodal, da bo v naslednjih 20 letih postalo določilo o prepovedi obrambnih raket za avstrijske oborožene sile "nesmiselno" in "zastarelo" zaradi spremembe mišljenja v vojskovanju.

Taka sodba avstrijskega obrambnega ministra utegne biti resnična in se bo morda njegova napoved celo izpolnila, toda postavitve tega vprašanja na dnevni red v sedanjem času napetosti in javnega prepira med Avstrijo in Jugoslavijo zaradi nedavnega štetja manjšine in neizpolnenih določil državne pogodbe o zaščiti narodnih manjšin, je gotovo hudo pogrešeno.

Indira Gandhi popušča

Predsednica indijske vlade je začela popuščati določila izrednega stanja in objavila p a rlamentarne volitve.

NEW DELHI, Ind. — Indira Gandhi je 26. junija 1975 proglasila v Indiji izredno stanje, ko je sodišče razsodilo proti njej in bi morala v skladu s to razsodbo zapustiti parlament in s tem seveda tudi vlado Indije. S trdo roko je napravila koncedirala, s katero se je Indija tako postavljala vse od začetka svoje neodvisnosti.

Z večino, ki jo ima v parlamentu, je dosegla spremembe zakonov, ki so jo ovirali pri njeni vladi, pa se sedaj odločila za nove volitve, ki bi morale biti po ustavi izvedene že lanske pomlad.

Pretekli torek je v kratkem govoru vsej deželi preko radia govorila o "neomajni veri v moč ljudstva" in objavila za prihodnji marec volitve v parlament, kar bi naj pomenilo delno olajšanje izrednega stanja in odprlo pot k vrnitvi v demokratično vlado.

"Pojdimo na volišča z odločnostjo okrepiti moč ljudstva in ohraniti dobro ime Indije kot dežele, predane pomiritvi, miru in napredku," je dejala Indira Gandhi.

Predno je objavila nove volitve, je predsednica vlade izpustila večji del svojih političnih nasprotnikov iz zapora. Kljub vsemu je še vedno več članov parlamenta, ki so proti njej, v zaporih.

Par dni po objavi novih parlamentarnih volitev e vlada uknila cenzuro nad časopisjem, ki je dovolila politična zborovanja. Časopisje ima kljub tej ukinitvi cenzure vezane roke s strogim zakonom o tisku.

Štiri glavne politične stranke so se sporazumele za skupni nastop pri volitvah pod vodstvom nekdanjega podpredsednika vlade uglednega M. Dessajja.

Iz Clevelanda in okolice

Dočakala 90 let—

Pretekli petek, 21. januarja je praznovala 90-letnico rojstva blaga slovenska žena Mrs. Mary Bogovich, 6701 Schaeffer Avenue. Zvesti naročniki k visokemu življenjskemu jubileju iskrene čestitke z lepimi željami za nadaljno srečno in veselo življenje!

Zalostno sporočilo—

Ga. Francka Mrva, 1056 E. 67 St., je prešla žalostno cest, da ji je v Denverju, Colo., 23. decembra 1976 umrla stara mama Franciška Grad, stara 81 let, vdova po leta 1974 umrlem možu Francu, rodom iz Zgornjega Kašlja pri Ljubljani. Pogrebne obrede je opravil Rev. Leopold Mihelc. Pokopana je poleg moža na pokopališču Mt. Oliver.

V Portugusa, Venezuela, zapušča sina Adolfa Grada z družino, v Clevelandu zgoraj omenjeno vnukinjo in tri pravnuke ter nečake Branka, Vilija, Janca in Minko Pogačnik, v Sloveniji brata, sestro in drugo sorodstvo.

V Ameriko je prišla leta 1950 iz taborišča Spittal na Dravi in se z možem naselila v Denverju. Do zadnjega je bila zaposlena kot gospodinjska pomočnica.

Bog povrni—

Zvesta naročnica Frank in Paula Pustotnik iz Geneve, O., sta darovala v pomoč Ameriški Domovini \$40 v spomin blagopojnega Franceta Gregorina. Bog povrni!

Pozdravi iz Floride—

Svojim clevelandskim prijateljem in znancem, posebno članom Kluba newburških upokojenec pošiljata najlepše pozdrave iz letos "hladne" Floride Louis in Tonka Kastelic.

Osemdesetletnica—

Preteklo soboto je v krogu svoje številne družine praznovala 80-letnico rojstva in obenem godoval g. Vincenc Povirk, 902 E. 207 St. Čestitkam domačih se pridružuje tudi Ameriška Domovina in g. Povirku kliče: Še na mnoga zdrava in vesela leta!

K molitvi—

Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ vabi vse članstvo k molitvi za umrlega člana Karla Mauserja nočjo ob pol osmih zvečer v Grdinovem pogrebnege zavoda na 62. cesti.

Članstvo Društva Lilija je vabljeno nočjo ob sedmih v Grdinov pogrebni zavod na E. 62 St. k molitvi za umrlega Karla Mauserja.

Spominski dar—

Družina Jožeta in Ivanke Kete je v hvaležen spomin namesto cvetja k krsti pokojnemu Karlu Mauserju, zaslužnemu ljubitelju slovenstva in vsega dobrega, poklonila Ameriški Domovini \$10. Bog povrni!

Trije člani vlade še čakajo na potrditev

WASHINGTON, D.C. — Senat je potrdil 8 članov Carterjeve vlade in dva druga člana njegove uradne družine, odložil pa je glasovanje o potrditvi, ki je bila odobrena v senatnih odločbah, za pravosodnega tajnika Griffina Bella, delavskega tajnika Rayja Marshalla in tajnika za prosveto, zdravstvo in socialno skrbstvo Josepha Califano.

Pričakujejo, da bodo vsi trije potrjeni do srede tedna.

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st two weeks in July

NABOCNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition \$10.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 12

No. 12 Monday, Jan. 24, 1977

Srečanje Karla Mauserja z Bogom

(Ob njegovem smrtnem dnevu, 21. januarja 1977.)

V duhu si skušamo predstaviti, kako srečen, neskončno srečen je človek, če stopi pred Boga, svojega Stvarnika-Očeta in nazadnje tudi pred svojega najbolj pravičnega Sodnika pripravljen. Kakšno veselje mora to biti srečanje dobrega božjega otroka z neskončno dobrim Očetom! Navadni smrtniki si tega veselja ne moremo prav predstaviti. Tega in takšnega veselja, prvega in zadnjega ter obenem dokončnega ne bo nikoli konec.

Pretekli petek okoli šeste ure zvečer, na praznik rimske mučenice sv. Neže, 21. januarja 1977, se je dokončno srečal s svojim Bogom in Sodnikom naš prijatelj, rojak, pisatelj Karel Mauser, ki je odtlej, v to verujem, že deležen večnega, božjega veselja v nebesih, kjer ga je bilo gotovo pričakovalo veliko njegovih nekdanjih prijateljev in zhancev na zemlji. Njegovo zemsko srce se je zdaj dokončno umirilo in se obenem združilo z večnim božjim Srcem. V duhu se je sicer prijatelj Karl srečeval z Bogom, lahko rečem, vse svoje zemsko človeško življenje. Gotovo pa prav posebej še v zadnjem času. Ko nam je za zadnji Božič govoril v šolski dvorani pri Sv. Vidu v Clevelandu, sem si rekel: to voščilo pa Karel ni govoril samo nam, zbranim v dvorani pred jaslicami božjega Deteta, marveč to voščilo, globoko duhovno voščilo, polno trdne in močne vere, je bilo prav gotovo tudi tisto, ki si ga je želel, da naj bi se tudi prav njemu v polni meri izpolnilo.

Ko je ranjki Karel Mauser v petek, 14. t. m., odhajal v Mt. Sinai bolnišnico, je rekel: "Če me bo Bog poklical k Sebi, bom pri Njem dobil že veliko prijateljev, če pa se vrnem zdrav, bo Bog prihranil meni in moji družini veliko trpljenja." Božja volja se je zgodila. Božji načrti niso naši načrti. Spoštujmo božjo voljo brez pridržkov! Bog nikomur ne naloži težjega križa, kot samo takšnega, za katerega ve, da ga je kos nositi, če je le sam take volje. Sicer pa je vsako trpljenje prav sprejeto iz božjih rok, največji božji dar.

V eni stvari sem prijatelja Karla prav posebno občudoval, namreč v njegovem globokem poznanju Svetega pisma, posebno Stare zaveze. Iz Svetega pisma, iz evangelija je živel; iz tega in po njem je tudi umrl.

Ranjki Karel Mauser je bil eden izmed nas slovenskih ljudi na tujem. Vse bridkosti in križe tega življenja je nosil z nami. Z nami je bil tudi v veselju, čeprav tega ni bilo veliko. V velikem mozaiku slovenske skupnosti na tujem je bil on gotovo med najlepšimi in najdražji kamenčki — sestavljalci tega mozaika. S svojo lepo in modro besedo, pisano in govorjeno, nas je vodil, nas je učil, opominjal, vzpodbujal, z eno besedo: ljubil.

Ranjki je bil velik človek, mož, poštenjak, garač. Senator F. J. Lausche, ki ga je Karel hudo cenil, kakor je tudi Lausche njega, bi ga ocenil: Bil je možak.

Ranjkega Karla je Bog obdaril z izrednimi darovi: bil je pesnik in pisatelj Finžgarjevega in Jahnovega kova, vendar spet po svoje samobiten. Njegov "Kaplan Klemen" in njegova trilogija "Ljudje pod bičem", kakor tudi njegove povesti iz življenja naših koroških ljudi ter številne njegove kratke črtice so literarna njegova dela, ki bodo ostala stalno prijetno branje slovenskih ljudi, doma in po svetu, čeprav so njegovim delom doma vrata zaenkrat še zaprta. Bil je filozof, zlasti našega begunskega in emigrantskega življenja. Naš največji iz revolucijskega obdobja je poleg ranjkega Balantiča gotovo na katoliški strani Karel Mauser. Kaj bi bilo z nami na tujem, če ne bi imeli njegovih del. Vse, kar je Mauser napisal, je bilo napisano iz srca ter se je zato tudi krepko vsadilo v naša srca.

In številne njegove drobne pesmi, vse nastale v trpljenju, so pravi biseri. Upajmo, da bodo tudi te kmalu izšle v posebni zbirki v okvirju Slovenske kulturne akcije, katere najbolj vidni del je bil vse od njene ustanovitve do smrti. Pa Družba sv. Mohorja v Celovcu, kakšna sitota bi bila, da je ni tako čudovito obogatil s svojimi koroškimi zgodbami rajniki. Skupaj je napisal Karel Mauser 25 knjig, veliko, če se zraven zavedamo, v kakšnih okoliščinah so večinoma vse nastale.

Po svoji naravi je bil Karel Mauser sila preprost in ljubezniv do vseh. Nobene prošnje ni znal odbiti. Vsakemu je ustregel. Vsak, kdor se je kdaj srečal z njim, tega ne bo mogel pozabiti. Posebno mu je bila pri srcu mladina. Pa ga je ta tudi imela rada, zlasti ga je vzbujala ona v Argentini. To deželo je v prvi vrsti zaradi njene slovenske mladine kar dvakrat obiskal. Podobno tudi ono na Koroškem. V Clevelandu je bil prva leta predsednik Odbora staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu. Enako draga pa mu je bila tudi slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu.

Telesno je Karel Mauser sedaj mrtev, duhovno pa živi, močno živi ter bo živel, dokler bomo mi, ki še čakamo na božji poklic v večnost, cenili večne dobrine, ki smo jih sprejeli iz božjih rok z naročilom, da jih varujemo, gojimo naprej ter potem predamo dalje svojim zanamcem z isto nalogo. Rajniki Karel nam je dal zgled, kako naj ravnamo, da bo Bogu po volji.

Družini ranjkega prijatelja-rojaka, pisatelja in pesnika ter kulturnega delavca Karla Mauserja, posebej še njegovi ženi Mimici, njegovi 80-letni mami Heleni in bratom želimo, naj jim Bog pomaga prebleti zemsko slovo od svojega dobrega moža, očeta, sina in brata do končnega večnega snidenja vseh nas pri Bogu v nebesih.

PRIJATELJ JANEZ

BESEDA IZ NARODA

Decembrska prosvetna ura v New Yorku

Spomini in opomini

Božič je čas spominov. Spominjanje namreč terja mir in tišino. Zato pa tudi v polsnu dostikrat v hipu zagledamo pozabljen obraz in kraje in področja, ki smo jih nazadnje izgubili iz spomina. Včasih nam popolnoma jasna podrobnost odpre vrata do verige doživljenj. Prav tako se nam godi, če vzamemo v roko knjigo, na katero smo pozabili: po nekaj straneh branja se nam zgodb razkrije v vsej širini, tako nekako, kakor bi s stikalom na upor počasi razsvetlil temen prostor.

Nekaj dni po Miklavžu leta 1945 mi je pisal ranjki profesor Jože Peterlin v begunsko taborišče v Riccione v Italiji: Pridi takoj v Trst, dobili smo zate mesto na slovenski gimnaziji, učil boš matematiko. — Riccione je bilo takrat komaj senca razkošnega jadranskega letovišča italijanske aristokracije in fašističnih oblastnikov. Naše taborišče je bilo v velikem hotelu ob obali, v katerem so se križali sledovi ovyenelega predvojnega okusa in sledovi vandalizma, ki ga mogoči brezvladje ob koncu velikih spopadov. Pa vendar je bilo slovo grenko in težko: sprejeli smo morjo, izleti v San Marino in Rimini, Francesca da Rimini — tako smo krstili natakarico v Tratoriji alle fontane — čudovita slovenska družba, med njimi že pokojni Rudolf Fajsi, mehka duša v robati kmečki skorj, odvatnik Francek Orožen, ki nas je v največji vročini zvalil na led, in sokolski starosta in moj sosed iz Ljubljane profesor Pestotnik, potem sodnik France Mihalič, v bližini vila industrijalca Heinricharja z vedno optimistično družbo slovenskih in srbskih četnikov, naše razkošje sredi mrtvega mesta; neskončne pečene obale, posute z negibnimi oklepi močelne nemške tankovske brigade; jesenski, siv, plitvi in nekam počasni valovi Adrije. Ob takih pokrajinah je v sentimentalnih večerih lažje razumeti Boeklinovo podobno Goethejeve Ifigenije, sedeže žene ob Tauridski obali in z očmi v višini obzorja, za njega ukrivljenimi ravninami "iskaje z bolno dušo grško zemljo".

Miklavž nam je prinesel triode čudovite črtnice, ki jih je naplavilo morje na obalo ob našem hotelu. Angielski oficir, ki je vodil taborišče, je odločil, da po pomorskem pravu pripadajo nam, ker smo jih prvi odkrili in ter jim na njihovi skrivnostni poti nismo spremenili smeri. Prejicali smo vino v vse mogoče posode in zajemala, celo v umivalnici — pri večini je ostala le skodela, cevi so v povojni zmedji pobrali — v menažke, banje; steklenice so bile namreč hedosegljivo bogastvo. Po pekanah smo iskali kruh in ga pomakali v božjo kapljico. Prav za Miklavžev večer, in trije sodi, več tisoč litrov srhke črtnice! Bog vedi, odkod jih je prineslo, nihče jih ni terjal ne takrat, ne pozneje.

Pot v Trst je bila konspiracija posebne vrste. Peljal me je prijatelj Dušan Lajovic, danes industrialec v Melbourneu, v Venezueli in na Filipinih, in brat našega avstralskega senatorja

Miše. Preoblečena v angleške vojake sva ponoči zapeljala v Trst v avtomobilu naše komande. V peklenko mrzli noči sva menjala obleke nekje ob Tagliamentu. Stala sva bo vozilu v dolgih vojaških spodnjih hlačah, ko je mimo privozil angleški jeep. Ustavljaj je, pa jo je brž ubral naprej, ko naju je ugleval. "Verjetno mislijo, da gre za roparski napad, da naju slajijo, ker oblek primanjkuje," je rekel Dušan. — "Fortes fortuna adjuvat, pogumnim pomaga usoda!"

Vse to je bil le introitus prvega Božiča v Trstu, leta 1945. Našo belo Ljubljano so zatemnili, ves čas vojne nisem videl razsvetljenega mesta. Ostali so spomini na Ring, na Corso Emanuele, na Elizajske poljane, na San Marco, na Trafalgar. Zdjaj pa eksplozija: luči, promet, ljudje, vozila, trgovine, konec skrbi, in upanja, in pričakovanja, slovenski listi, Ribnikarjev Glas Zveznikov, slovenska šola, slovenski radio! Živeli smo blizu Pizze Oberdan, v bližini naše postaje. Za Božič smo se zbrali v sobi profesorja Martina Jevnikarja. Če se je prav spominim: Vinko Beličič, Ivan Kos, Maks Sah, Viktor Sart, Jože Peterlin in naš France Gorše. Zavreli vino, potem odkritje: France Gorše nam je predstavil svoje begunske jaslice. Upodobil nas je kot pastirje, on pa je bil svetli Jožef. Vsi v skornjih, s palico v roki in čulo na rami. Približno za ped visoke figurice na izrezanem kartonu, pobarvane z svinčniki, začuda podobne stariim slovenskim omaričnim jaslincam. Se danes hranim na policih svojo podobo, in to v prvi izdaji Prešernovih poezij iz leta 1847 s posvetilom in podpisom Pletersnika moji stari teti in njegovemu dekletu Matildi Hroninovi v spomin. Skupina prijateljev pri polnočnici v mrzli, klasičistični cerkvi svetega Antona Novega, potem sprehod do morja. Nekje ob Miramaru so ameriški vojaki izstrelili raketo, najprej belo, potem modro, potem belo. Zamolklo je udarilo od Barkovlj do Milja, potem je vse utihnilo. Sveta noč v begunstvu je postala spomin.

Decembrska prosvetna ura

December je bil posvečen Božiču. Za uvod smo poslušali prikrivanje zvonov iz Crngrobske cerkve. Janez Babnik je prebral Richarda Fannila Božično misel: Pričakovali so poveljnika vojaških sil — pa smo dobili dete. Pričakovali so kronanje — pa se je prikazala zvezda. Pričakovali so zmago — pa jih je bila dana ljubezen.

Marijana Burgerjeva je prebrala Cankarjeve Jaslice. Helena Kležin pa Božično pesem Zore Šaksidove, goriške pesnice in sestre naše Cirile, ki skrbi za naš oder že več kot polruga desetletje in ki je pripravila naslednjo sliko Moja punčka: govorili so naši mali: Bernardka Kamin, Dorothy Klešni, Kristina Stalcer in Inge Zupančič. Gaber Puc je igral na klavir, potem so zapeli otroci pesem o Srečnem možu, spremljala je gospa Marija Burgerjeva. Glavni del dneva je bila božična zgodba

The Invisible Christmas Trees, ko jo je napisal William Barthel, prevedel pa dr. Zdravko Kalan. Zgodbo ste lahko brali v januarski Domovini. Črtica je značilna za New York. Godi se v okrajih našega mesta, ki jih vsi dobro poznamo, saj ležijo v bližini naše cerkve, in med ljudmi, ki jih še danes lahko srečamo v tem vele mestu, ki je na zunaj vse predano neizprosni trgovini in suhemu realizmu, pa ima dostikrat zelo mehko srce in romantično dušo. Prvo polovico je prebral Tone Jenko, drugo pa Simon Kregar. V drugem delu smo slišali Miho Puca, našega pianista, Ema in Lucy Jelevar sta recitirali Vodebovo in Janežičevo Božično pesem, Lidija Ravnikar pa Širokovo Ta noč je Sveta noč. Peter Jenko je zaključil našo uro z Jakopičevim Padaj, padaj...

Opomini

O naši novi domovini pravijo (Daedalus, The Public Interest, Nathan Glaser in drugi), da postaja enovit narod, kateremu je vez in za katerega je značilen hedonizem, to je uživanje vsega, kar v tem deliriju ponuja moderna potrošniška družba. Naše stotletje je ustvarilo zares čudovite naprave, ki so postale del naše vsakdanjosti, kar so dosegljive domala vsakemu: lasten dom, moderna kuhinja s stroji za pripravo hrane, prezračevalne in hladilne naprave, voda, elektrika, plin, telefon in odpadne vode do vsakega doma, avtomobil, barvna televizija in stereofonija (pred petdesetimi leti bi lahko napravili težko premoženje, da bi slišali po vseh dvorinah sveta simfonije, ki jih lahko poslušamo v svoji dnevni sobi in v perektini reprodukciji za konec (tedna), ročni komp-juterji, s katerimi računamo družinske proračune ali pa razdalje med galaktidami s hitrostjo svetlobe in brez napake, polet preko Atlantika in nekaj urah, pogled iz letala na luči vele mesta (ptičja perspektiva je bila še do nedavna le predmet opisne geometrije), viseci mostovi, transverzale, stolpnice, zbližanje narodov in kultur, ki jih omogoča moderna komunikacijska mreža postaj in satelotov, in tako večje upanje na svobodo, mir in zmago dobrega, tako knjig, večstih lepa knjižnica, za manj kot enotedensko plačo. Kdo more in hoče zanikati, da je taka raven vtisnila neizbrisni pečat v nas. Nastajanje enovitega naroda iz naše pluralistične družbe pa je seveda, vprašanje ustvarjanja skupnih imenovalcev, ki segajo iz površine v globine človeških src. Pod skorjo življenjske ravni, v srcih Amerike, obstajajo RODNA IZROČILA, dostikrat usodni oprijem pri oblikovanju skupnih imenovalcev, gotovo pa neizprosno odkritje pri iskanju naše istovetnosti.

SKUPNOSTI SLOVENSKEGA IZROČILA V AMERIKI, ki se trudijo, da bi ohranile jezik, zavest in slovensko krščansko dediščino v naših novih domovinah, bi brez dvoma zgubile svojo močno vez in osrednje glasilce, če bi Ameriška domovina prenehala izhajati. O tem vprašanju je ob koncu prosvetne ure govoril dr. Zdravko Kalan. Mislim, da je naša dolžnost, da skrbimo, da bodo njegove besede poznali vsi, ki so v Ameriki našli svobodo, kruh in srečo. Opomini dr. Zdravka Kalana: Predno zaključim to uro, moram spregovoriti nekaj besed o problemu, ki se tiče nas vseh. Slovenski ameriški list Ameriška domovina je v stiski in bo prenehal izhajati, če mu ne pomagamo. Ameriška domovina je najstarejši slovenski list na vsem svetu. Izahaja nepretrgoma 78 let.

Ameriška domovina je naš — naplavljeno druge svetovne vojne — poznala, ko so se nas drugi izogibali; branila, ko so nas drugi napadali; in z odprtimi rokami sprejemala, ko so nas drugi obrekovali.

Preko Ameriške domovine je iskal pokojni pater Bernard An-

brožič sponzorje, objavljala sezname novodošlih in seznane tistih, ki so še čakali.

Preko Ameriške domovine smo pobirali prispevke za Mohorjevo družbo v Celovcu in jo rešili, pobirali za Slovenik, za misijone, za cerkev, ki je bila porušena na Primorskem in cerkev, ki je bila požgana na Dolenskem. Ameriška domovina ni imela od teh nabirk nobene materialne koristi.

Ameriška domovina je pomagala, da je slovenska udeležba na Evharističnem kongresu uspela.

Ameriška domovina je edini list, ki se peča s slovenskimi problemi in brani slovensko stvar, kjerkoli je ogrožena.

Ameriška domovina povezuje Slovence v New Yorku, Chicagu, Clevelandu, Torontu. To pomeni Slovence v Združenih državah in Kanadi. Skoraj vsak teden objavlja list vsaj en članek ali poročilo iz New Yorka, piše o naših urah, misijonskem krožku, Ligi, skratka o življenju v naši fari.

Jaz ne apeliram niti na narodno zavest, niti na versko prepričanje tistih, ki Ameriške domovine nimajo. Jaz apeliram na čast in čut hvaležnosti, če sta te dve lastnosti sploh še v veljavi. Čast? Takoimenovana ideološka slovenska katoliška emigracija ni sposobna vzdrževati enega lista? Hvaležnost? Ameriška domovina se je zavzemala za nas, ko nas še ni bilo v Ameriki. Stori la je za nas več, kakor bomo mogli mi kadarkoli zanj storiti. Najmanj, kar lahko storimo je, da se nanjo naročimo.

Pripis k temu poročilu: V New Yorku in v vzhodnem delu Amerike lahko naročite Ameriško domovino potom Ligne pisarne. Pokličite "collect" vsako sredo zvečer od 7. do 10. ure; telefon 212-497-6761. Doslej so New Yorksi bralci Ameriške domovine dobili 5 celoletnih naročnikov in posebej 10 naročnikov petkove številke.

Simon Kregar

Pismo iz Pariza

PARIZ, Fr. — Dragi prijatelji, drage dobrotnice in dragi dobrotniki! Sele danes se vam oglašam, da se vam zahvalim za vašo prijaznost, za vašo dobroto in za vaše gostoljubje za časa mojega obiska v Ameriki.

Rad bi bil to že preje storil, pa mi zares ni bilo mogoče. Ko sem se vrnil iz Amerike, me je namreč čakala obilica nujnega dela, nato sem moral dvakrat na pot po Franciji, v Italijo, Avstrijo in Nemčijo; poleg tega pa sem vse čas imel hude težave s svojim stanovanjem, težave, ki so me mučile že dve leti in mi delale skrbi tudi, ko sem bil med vami, čeprav tega nisem pokazal in tudi ne povedal, da tri noči pred odhodom v Ameriko radi tega skoraj nisem zatisnil očesa. Grozilo mi je namreč, da bi moral v najkrajšem času stanovanje zapustiti, ne da bi vedel, kam bi mogel iti. Z božjo pomočjo in s pomočjo svojih prijateljev sem s hudiimi težavami in žrtvami pred štirimi dnevi uredil da končno lahko ostanem v stanovanju. Poleg tega pa bom 4. januarja 1977 imel v Parizu koncert slovenskih narodnih in verskih pesni (pride mešani zbor "Lojze Bratuž" iz Gorice, 50 ljudi), čigar priprava tudi zahteva dosti dela, če hočemo doseči moralni uspeh, in tudi finančni, da bomo krili stroške.

Zato torej sem se doslej ugovarjal oglašati le redkim in samo napisati pismo, ki ga je Ameriška Domovina objavila 1. novembra lani.

V kratkem pa bom v Ameriški Domovini opisal podrobneje svoje vtise s poti po Ameriki in pozneje napisal tudi kaj o življenju naših rojakov tukaj.

Danes bi vam rad povedal, da sem bil s potjo po Ameriki in zlasti s srečanji tam res zadovoljen, čeprav je pot zahtevala nemalo fizičnega napora, ker sem pač imel omejen čas.

Glavni namen moje poti je bil seveda, da bi med vami in vsemi rojaki v Ameriki zbudil zanimanje za Slovenski dom v Parizu in dobil kaj pomoči, pa da bi skupno organizirali tudi nadaljnjo pomoč. Pot v tem oziru ni bila zaman. Zahvaljujoč se vaši dobroti sem dobil za naš dom v ZDA \$3,391, v Kanadi, kjer sem se radi pomanjkanja časa mogel samo mimogrede oglasiti, \$591, po povratku pa smo doslej dobili iz Amerike \$800; poleg tega pa so mi nekateri dali zame osebno \$845, za prvo in za drugo se vsakemu posebej in vsem skupaj prisrčno zahvaljujem. (Vozni listek je kupil Mr. K. iz Londona in dal to kot dar za Dom.) Tej vsoti je treba dodati \$1,087, ki smo jih danes dobili od blagajnika g. Lojzeta Bajca iz Clevelanda.

Ze prve dni sem v Ameriki ugotovil, da je glede imena Slovenski "dom" malo nesporazuma. Mnogi med vami so me opozorili, za kar sem zelo hvaležen, in sem to tudi sam videl, da imajo pri vas ljudje več smisla in razumevanja, če gre za cerkev, ne za neki dom. Pravzaprav eni in drugi, vi tam in mi tukaj, mislimo na isto stvar, samo imenujemo jo drugače: gre namreč za to, da dobimo Slovence v Parizu središče, kjer bo kapela, dvorana, prostori za šolo in sestanke ter po možnosti stanovanje za duhovnike in goste.

V Ameriški Domovini bom opisal, kako v Franciji napredujejo z našo akcijo za slovensko središče, rad bi vam pa že sedaj sporočil, da so pri vas v Ameriki že ustanovljeni odbori za pomoč pri naši akciji v Clevelandu (kjer je odbor že dokončno formiran), v Chicagu in Torontu, drugod pa se lahko obrnete na tiste, ki so sprejeli, da bodo posredovali za nas in po potrebi ustanovili za to poseben odbor.

Mislím, da je najboljša, da vam kar navedem naslove: New York: League of Slovenian Americans (ing. Simon Kregar) P.O. Box 32, Brooklyn, N.Y. 11227.

Washington: Conrad Mejac, 4445 Butterworth Pl., N.W., Washington, D.C. 20016; Cyril Mejac, 9509 Hale Street, Silver Spring, Md., 20910.

Cleveland: Častni predsednik msgr. Louis Baznik; predsednik: Rev. Pavel Krajnik, 1709 E. 31 St., Lorain, O. 44055; podpredsednika: Polde Omanen in Matija Hočevar; tajnik: Janez Ovsenek; blagajnik: Lojze Bajc, 963 E. 179 St., Cleveland, O., 44119; odborniki: Bremec Julijan, Golobc Matija, Goršek Milan, Mauser Karel, Melaher Jože, Marjia in Vlado Novak.

Chicago: Vukšinič Slavko, predsednik, 4507 N. Kedera Rd., Chicago, Ill. 60630; Vucko Joseph, blagajnik, 2447 So. Drake Ave., Chicago, Ill. 60623; Gizela Hožjan, Tone Gombac, Ludvik Gombac, Krajnik Ciril, Magajne Branko, Rado Roman.

Lemont: Rev. Fortunat Zorman, OFM, St. Mary's Seminary, Lemont, Ill. 60439.

Wisconsin: Rev. Emil Hodnik, P.O. Box K - Abbotsford, Wis. 54405.

Colorado: Rev. Leopold Miheč, 4695 Pearl St., Denver, Colo. 80016.

San Francisco: Franci Katic, Pecavar, 386 Murich St., San Francisco, Cal. 94112; Joe in Jožica Bank, Peter in Stanka Pecavar.

Kanada: Predsednik dr. Peter Markez, 9 Glenholme - Toronto, Ont. M6H 3A8.

Če bo potrebno in če bo iz drugih okoliščin možno, bi naslednje leto zopet prišel med vas, seveda, če bi imel več časa na razpolago kot letos. Vsem in vsakemu želim vsi (Dajte na 3. strani)

SPOMINU

UMRLEGA, ZVESTEGA SODELAVCA

PISATELJA IN PESNIKA,

NEUMORNEGA KULTURNEGA DELAVCA,

DOBREGA PRIJATELJA,

VELIKEGA SLOVENCA

KARLA MAUSERJA

SE HVALEŽNO KLANJA

AMERIŠKA DOMOVINA

L. Kristanc:

BOŽIČNI SPOMINI

VI.

"Zabe svatbo so imele, zbrane iz sosednih mlak, jedle, pile so in pele: rega, rega, reg, kvak, kvak. Skokica nevesta mlada, ženin bil je dolgokrak; rajala ob sta rada: rega, rega, reg, kvak, kvak.

"Živi ženin naš z nevesto!", glas povzdigne krakus svak; zagrmijo jih kakih dvesto: rega, rega, reg, kvak, kvak. Po večerji zavrtje se, ko je bil že pozen mrak; rajajo, da vse se trese: rega, reg, kvak, kvak." Zunaj se je dan že nagibal v mrak. Voditeljica Orliškega krožka je bila spretna voditeljica večera, stopila je pred župnika in se je v imenu vseh dobremu gostitelju lepo zahvalila za večerjo in lepo družbo in ga prosila, naj bo še v prihodnje tako naklonjen, saj smo vsi njegovi. Gospod je bil nenavadno zgovoren, pohvalil je vse, ki so sodelovali pri tako domači in dobri večerji in posrečeni družbi. Je že 30 let, kar sem prišel v Višnjo goro k sv. Tilnu", je rekel, "letošnji Božič je pa najlepši, kar sem jih doživel med Vami: naj nam dobri Bog nakloni še mnogo takih". Večerni zvon se je oglašil, zmolili smo Angelsko čestčenje in za zaključek smo zapeli: "Sveta noč..." in vesela družba se je razšla. Zunaj je bilo pošteno mraz, vsak se je podvival, da bo čemprej doma in pri peči; saj so mnogi imeli nad uro hoje, eni celo v hrib in je bila spolzka pot.

Naslednji dan se je pa vreme spremenilo, mraz je le malce odnehal. Zatvornice neba so se odprle in pričelo je snežiti prav po starem pravilu: "Dan gor, sneg pa dol". Pošteno je snežilo nekaj dni kar neprestano in tudi pršica se nabere in na premrzli zemlji je sneg dobil obstanek. Komaj se je svet izkopal iz snega in so s plugi pretrgali zasnežena pota, je pa pritisnil pravcati mraz, da podobnega niso pomnili niti stari ljudje. Ker otroci zlasti s hribov, niso mogli v šolo, so šolo zaprli; saj jo tudi skuriti in segreti ni bilo mogoče. Je bila res zima svoje vrste, ko je bilo tam okrog Višnje gore kar cele tedne daleč pod ničlo: — 34° C (Celzija). Po evropskem merilu voda zmrzne pri 0°C, kar je po ameriškem merilu F (Fahrenheit) 32° nad ničlo. Ko je po F merilu 0 (ničlo), je po C že — 17° pod ničlo. Po vsem je bila tista zima najhujša, kar sem jih do-

živel in je še nisem pozabil. Popisal sem jo v Ameriški Domovini v ponovljenih številkah 1971. Ljudje, zlasti starejši so bolehal in vsak dan sem hodil prebivati bolnike, izposojal sem si farovskega konja za jahanje in sem komaj ujel čas za brevir. Tudi že prileten, pa dobri župnik je zbolel in kljub zdravniški pomoči je podlegel. Bog ga je odpoklical po zasluženem plačilo, ko je 31 let zvesto deloval v Njegovem Vinogradu. Ob najhujšem mrazu so mu farani priredili veličasten pogreb. Podrobno je bil popisan v že omenjenih novoletnih številkah Am. Dom. 1971. Ker polovico pogrebcev ni moglo v cerkev, so zbrani v topli Dvorani med pogrebnim obredom molili za večni blagor nepozabnega župnika Konrada Texterja.

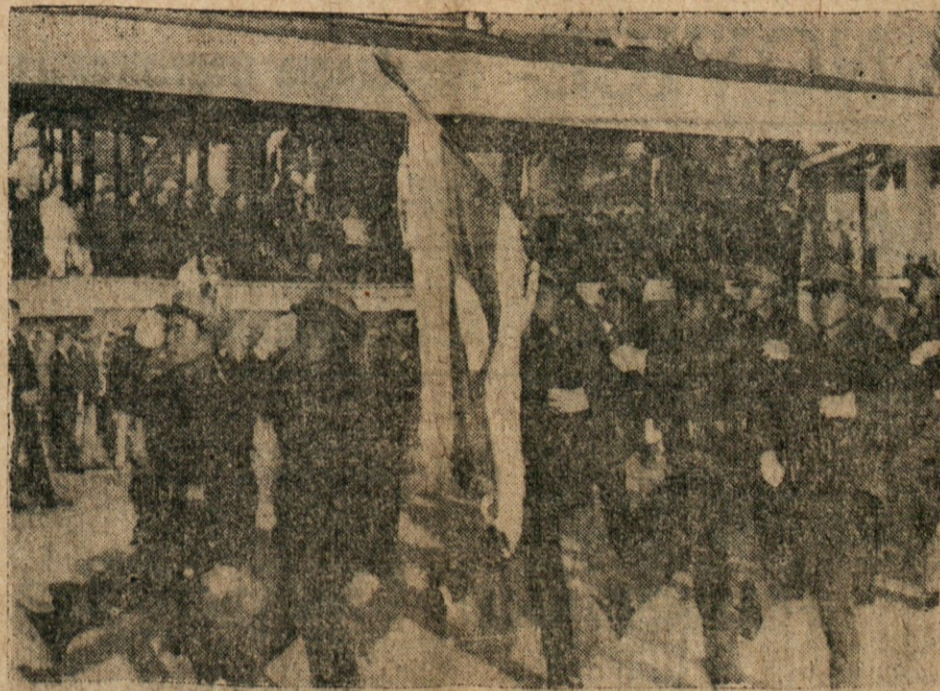
Bil je svojevrsten mož, redko beseden; bil pa je skrbni pastir svojim faranom v vseh ozirih, tudi v materijelnih. Ustanovil je Hranilnico in Posojilnico ne le za višensko faro; njene dobrote so bile deležne tudi sosedne fare: Stična, Krka, Polica, Zalna. Sam jo je vodil in skrbno zbiral vsakoletne prihranke, da je v teku let postala soliden denarni zavod, karega dobrote so bili deležni mnogi celo iz nasprotnega tabora. In se je naslednik, ki je kot župnik po 6 mesecih prevzel vodstvo župnije Višnje gora na Dolenjskem, z lahko lotil popolne prenovitve prenovitve Prosvetnega Doma, ob uvidevnosti odbora Hranilnice in Posojilnice. Iz istega vira je farna cerkev dobila lepe nove klopi in tlak, staro je bilo že vse izrabljeno. Ker je bilo pokopališče okrog cerkve res premajhno, je novi župnik takoj ob nastopu ponudil farovško njivo, kjer je sedaj lepo in obširno pokopališče. Kako pravilno in modro je bilo cerkveno in Hranilnično vodstvo - ko je prišla v Domovini sedanja oblast, je bilo vse Hranilnično premoženje zaplenjeno.

Za mene, ko sem bil v dušnem pastirstvu komaj le dobri dve leti in pol, pa je bila težka preizkušnja in dobra šola. Imenovan sem bil za župnijskega upravitelja z naročilom, naj v vsem nadomestim pokojnika, dokler ne pride naslednik. Poleg vsega farnega dela, šole in skrbi za farovsko posestvo, sem moral prevzeti in voditi še Hranilnico in Posojilnico. V zaupanju na božjo pomoč sem se vrget na

delo - in sem se globoko oddahnil, ko sem po 6 mesecih župniške kove posle in tudi denarni zavod izročil nasledniku, novemu župniku gospodu Franc Vidmarju, ki je prišel iz Trzišča pri Mokronogu na Dolenjskem. Tudi z njim sva složno in dobro orala, saj sva skupaj oskrbovala višnjegorsko župnijo dobra 3 leta, na katere imam tudi lepe spomine. Imam pa tudi stalen spomin na tiste težke tedne hude in grozne zime, ko sem si nalezal ozeblim zlasti v stopalu, v prstih desne noge, katere so se občutno, kar hudo pojavile in obnovile zlasti zadnji dve leti in menda ni proti zdravila, kot mi pravi zdravnik, kot le "potrpjenje in tukajšnja kalifornijska klima", katera, po njegovem, ozeblin ne pozna in zato nima uspešnega zdravila. Ob teh spominih sem preživeljval minuli Božič, hvaležen Bogu za vse s prošnjo, da bi pri sedanjem obstalo vsaj še nekaj let in naj mi še nakloni podobnih Božičev. Ameriški Domovini, njenemu uredniku, naročnikom in bralcem želim obilje svetonočnega blagoslova v letu Gospodovem 1977! Naj bi prineslo tukajšnji deželi in dragi nam slovenski domovini ter vsemu svetu potrebn mir, kot so ga peli angeli na prvi Sveti večer, da bi bili božjega miru vsi vredni, kakor smo ga potrebni.

Fr. Leon Kristanc.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov!

POD TRDO DISCIPLINO — V Laosu je po tekalo življenje dolga leta sproščeno in bolj na laško. Celo vojna leta ga niso mogla bistveno spremeniti. Komunistični režim, ki je zavladal v deželi pred enim letom, je ustrahnil trdo disciplino, ki jo vzdržuje s strogimi in hudimi kaznimi. Na sliki vidimo del sprejema vojakov in milicarjev tekom praznovanja prve obletnice komunističnega režima v Laosu v glavnem mestu Vientiane.

KOLEDAR
društvenih prireditev

FEBRUAR

5. — Stajarski klub priredi predpustno veselico v avditoriju pri Sv. Vidu. Ves dobiček je zopet namenjen bolnim slovenskim rojakom.

11.-13. — Smučarski izlet Slovenskega športnega kluba v Blue Mountain, Ontario.

19. — Dramatsko društvo Liliya priredi Maškarado v Slovenskem narodnem domu na Holmes Avenue. Začetek ob osmih zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

27. — Slovenska šola Sv. Vida priredi svoje kosilo v farnem avditoriju.

MAREC

12. — Klub slovenskih upokojencev Waterloo okrožje priredi večerjo s plesom v Slovenskem delavskem domu, 15335 Waterloo Road.

20. — Društvo Najsvečjšega Imena pri Sv. Vidu priredi vsakoletni zajtrk s klobasami in omletami (pancake and sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 1. popoldne.

APRIL

16. — Tabor DSPB priredi svoj pomladanski DRUŽABNI VEČER v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igral bo orkester Veseli Slovenci.

30. — ODBOR ZA POMOC POSTAVITVE SLOVENSKEGA DOMA IN KAPELE V PARIZU priredi družabni večer z večerjo in plesom v dvorani pri Sv. Vidu. Pričetek ob pol osmih.

MAJ

1. — Pevski zbor Planina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights. Začetek ob 4. popoldne.

7. — Pevski zbor Korotan priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Po koncertu igra orkester Veseli Slovenci za zabavo in ples.

8. — Slovenska šola Sv. Vida priredi materinsko proslavo v farnem avditoriju.

14. — Slovenska telovadna zveza v Clevelandu priredi telovadno akademijo v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7:30 zvečer.

29. — Društvo SPB Cleveland obhaja Slovenski spominski dan za vse žrtve vojske in komunistične revolucije s sv. mašo ob 10.45 pri Lurški votlini na Chardon Road.

Pismo iz Pariza

(Nadaljevanje s 2. strani)

srečo ter božji blagoslov v novem letu!

Tople pozdrave!

Nace Cretnik
78, Avenue Gambetta
75020 Paris
Mission Catholique Slovene,
7 rue Gutenberg,
75015 Paris

Priatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RACUN POMOCI DRŽAVE OHIO
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

V

vsaki slovenski hiši

VESTI
IZ SLOVENIJE

Nesreča v rudniku Velenje
V velenjskem rudniku lignita je prišlo 8. januarja do hude eksplozije. Pri nesreči so izgubili življenje štirje rudarji, šest pa jih je bilo ranjenih.

Radenska se uveljavlja

Radenska slatina si je utrla pot na tuja tržišča in njen izvoz predstavlja kar 85 odstotkov celotne jugoslovanske prodaje mineralnih vod v inozemstvu. Slatino prodajajo v Kuvajtu za petkratno ceno na domačem trgu, v Kanadi in ZDA pa je še dražja. Seveda, zelo veliki so prevozni stroški, a vendar gre slatina dobro v prodajo. Utrla si je pot tudi v Svico in na Švedsko, največ izvoza pa gre seveda v Zvezno nemško republiko in Avstrijo.

"Božični sejem" v Kranju

V Savskem logu v Kranju so odprli "novoletni sejem", ki bi se pravilneje pač imenoval "božični" — saj je bil odprt od 16. do 26. decembra. Na tem sejmu je 68 trgovskih in proizvodnih organizacij ter nekaj zasebnih obrtnikov razstavljalo in prodajalo razne izdelke, primerne za darila.

Za boljši TV sprejem

Na Lubniku je začel sredi decembra delovati televizijski pretvornik, ki je omogočil izboljšanje sprejema 1. programa ljubljanske televizije. V februarju pa bo omogočil še sprejem 2. programa in TV Zagreb in TV Koper.

Po opravljenem delu

Družbini pravobranilec samoupravljanja je začel postopek o višini nagrajevanja šolnikov zaradi pritožb raznih učiteljic, ki prejemale nižjo plačo kot nekater druge. So to v glavnem starejše učiteljice s srednjo izobrazbo. Pravobranilec meni, da bi bilo treba slehernega šolnika nagrajevati po opravljenem delu.

V Sloveniji so umrli

11. januarja
V Ljubljani: Alojz Kerše, Karel Farčnik, Jožko Sovinc, Mira Frole, roj. Medica;
v Kamniku: Simon Dobernik;
v Ljutomeru: Lovro Kuharič;
v Rogasli Slatini: Georgina Conc;
v Sentjurju: Anton Ivanuša;
v Laškem: Stanko Sipek;
v Polju: Anton Gruden
v Jurčevici pri Ribnici: Marija Kaplan.

12. januarja

V Mozirju: Angela Goričar, roj. Šuster;
V Ljubljani: Franc Medič, Alojz Predalič, Jožefa Babšek, Ana Remic, Martin Mole, Jožica Blaznik, roj. Jerkič, Amalija Pregelj, roj. Hmeljak;
v Celju: Pavla Peternel, roj. Orešnik;
v Mednem: Ivanka Kršinar, roj. Zadnikar;
v Polju: Ignacij Kastelic;
v Zerovnici pri Cerknici: Terezija Mulčec (Korenova mama);
v Dravljah: Franciška Dovjak, roj. Kinstelj;
v Gameljah (Smartno): Ivana Zagar;
v Ratečah pri Skofji Loki: Egidij Trdny;
v Portorožu: Zdravko Močnik;
v Prevaljah pod Krimom: Marjana Gerdin;
na Rudniku: Alojz Vrečar.

Zadnje vesti

Za zadnje vesti iz Slovenije poslušajte v Clevelandu in okolici Slovensko radijsko uro "Pe-

Help Wanted Male or Female

LINO TYPE OPERATOR

Call 361-4088 — Jim

smi in melodije iz sepe Slovenije" vsak večer od ponedeljka do petka na postaji WXEN-FM na 106.5 MC, katero vodita dr. Mitlan in ga. Barbara Pavlovič.

MALI OGLASI

V najem

4-sobno stanovanje, opremljeno ali neopremljeno, spodaj, vključno kurjava, se odda na 1153 E. 61 St. Kličite 486-3732. —(24,28 jan)

WILLOUGHBY HILLS

desirable ranch, desirable area on a desirable 1½ acre lot. Super buy. 40%.

JOE CARDINAL REALTY

731-2211

EUCLID

prvikrat naprodaj, tri leta star zidan ranč, s tremi spalnicami, dvojna priključena garaža. Polna klet. V okolici novih domov. Tracy Avenue

V Euclidu, kolonial s 4 spalnici, garaža za 2 avta, vsa podkletena. \$36,900.

Genesee Avenue

V Euclidu, 4 velike spalnice, klet, priključena garaža. Brez madežna.

UPSON REALTY

UMLA

499 E. 260 St. 731-1070
Odperto od 9. do 9.

(15)

Nove in stare hiše, farme, stavbišča

Nudimo s polno postrežbo od prodaje preko načrtov do zgraditve. Vse vrste prenov in dodatkov.

F. M. Marincek Realty Builders & General Contractors
2019 Campus Drive South Euclid
381-6223

(12)

FOR RENT

1 or 2 bedroom apartment, furnished or unfurnished. Call for appointment 932-6786, St. Clair E. 61 St. area.

(13)

V Euclidu naprodaj

Popolnoma obnovljena, z aluminijem opazena hiša s tremi spalnici, kuhinjo povezano z jedilnico in dnevno sobo, posebnim straniščem in prho v kleti, z garažo in novim, velikim porčem, je naprodaj za višjih trideset tisoč. Kličite 481-1323!

(12)

EUCLID, OHIO

Five room bungalow, aluminum siding, new roof, gutters, new sidewalk, living room, dining room, kitchen with eating area. Bath, 2 bedrooms, knotty pine, 1 large dorm up, screened porch. Full basement, garage.

— FIRST SHOWING —

Owner by Appointment
Upper 30. 531-0808

—12

HARMONIKA NAPRODAJ
nova, Somola znamke, kromatična na gumbe in električen mikrofoni. Kličite 1-949-2689.

(14)

Help Wanted Female

HELP WANTED

Licensed practical nurse. Full or part time. An equal opportunity employer. Apply.

SLOVENE HOME FOR AGED
18621 Neff Rd.

(12)

Help Wanted

CUSTODIAL COUPLE

For small select Shaker apartment building. Part time for husband. References and high housekeeping standard. Two bedroom apartment, utility plus salary. Call Mrs. Floyd after 5 p.m. 691-9328.

(13)

Pomoč v kuhinji

Sorns' Restaurant, 8036 St. Clair Avenue, išče pomoč za v kuhinjo.

(14)

Avgust Senoa:

ZLATARJEVO ZLATO

Bile mi je, da bi objela nebo in zemljo, a objela sem meglo. Tedaj si prišel ti na grad, ves ranjen in bolan. Bil si v nezvesti in mučila te je vročica. Ob tihih nočeh, ko so vsi spali, sem se približevala tvoji spalnici. Ljudje so govorili: "Duh prihaja." In videala sem te mladega, ko si ležal krvav in bled, o Bog, in lep. Položila sem ti goreče ustnice na čelo in prvič v življenju se je po mojih žilah razlilo sladko čustvo ljubezni. In pri Bogu sem prisegla, da nočem drugega kakor tebe. Pavel, zaman sem iskala prilike, da bi ti razvezala spono svojega srca, a danes mi je to naklonila sreča. Pavel, zate bi vrgla na kocko tudi dušo in raj, tebi bom sužnja, tebi bom dala dušo in telo. Usliši me! Prosim! Sprejmi me, kajti jaz te ne bom pustila!"

Z divjimi zanosom in s solznimi očmi je klecnila lepa žena pred Pavla. Zlati lasje so se dotaknili njegovih lic, da ga je zazeblo v srce. Mir. V sobi gruljo grlice, diše rože, a prijeteje kakor rože diše Klarini lasje. Iz kota šumni pljusk zlatega zmaja, poleg Pavla šumi svilen halja. Nad glavo plavajo zlati angeli ljubezni. Nemiren plamen sveč blede osvetljuje Klarino polt. Zunaj cvrkata cvrkuta cvrček čudno pasem in skozi oltro gleda termomodro nebo s tisočimi zvezdami. Glej, glej, Suzano na steni! Ali se ji ni poigral vetrič z lasmi in z lahno haljo? Mar se ni voda srebrno zapenila? In ali ni lotos temneje zacvel? In ona krasna, lepa, ali ne bo planila k mladeniču?

V glavi mu je zavrelo, zmanjkovalo mu je sape in kri mu je goreče zaplala po žilah. Zapiščala ga je zavest. Čez čas je na tleh zapazil pismo. Zgubila ga je Klara. Pavel ga je dvignil in preletel vrste. Bila je očetova pisava. Vzdrhtel je, prebledel in vstal. Klara se je zganila, ugledala pismo in mu ga hotela med krikom iztrgati. Pavel je pogledal v sliko Dalile, v porogljiv nasmeh izdajalske žene.

"Ha!" je jezno vzkliknil fant. "Tudi pod vašim angelskim obrazom vam vidim v dušo! Nisem Samson, vi pa ste Dalila! Prekleta bodi, rajska kača! Najini računi so končani!" In v trenutku je zgubil iz sobe.

"Pavel!" je zaklicala Klara in se nezavestna zgrudila na tla.

Od samoborskega gradu je brzel fant na konju kakor strela. Mimo njega so bežale luči mirnega mesta kot ognjene iskre. V srcu mu je divjal vihar. Zavil je v hosto.

"Stoj!" je iznenada nekdo zagrmel.

Konj se je vzel. Iz gozda je skočil človek, držeč baklo in prijel konja za uzdo.

"Stoj! Dora je v nevarnosti!" je vdrugič zakričal — mutec Jerko.

IX.

Pavel se je začudil.

"Jerko, ti? ..." je ves začuden vzkliknil in se sklonil, da bi se prepričal, če mutec resnično govori.

"Da, Jerko!" je razcapani fant pritrdil in dvignil baklo.

"A ti, ti? ..." se je Pavel še vedno čudil.

"Da, jaz sem govoril," je rekel Jerko. "A ne sprašujete, kako. Vprašajte rajši kaj. Pojdiva!"

"Kam?"

"Za oni grič, v grmovje. Niti lisica naju ne sme videti."

"Zakaj? A za Boga, kaj si rekel o Dori, povej, kaj je z njo?" je Pavel živo vprašal.

"Pojdiva, vam pravim, gospod. Stopite brž s konja pa v grmovje! Za Doro, za Doro!" je predviden baklonosec ognjevito govoril,

"Treba jo je rešiti, ker — no, pojdite!" je nestrpno udaril z nogo ob tla. "Treba se je razgovoriti. A ne tukaj sredi ceste. Tu so razbojniki, morebiti tudi kak ogleduh vašega očeta."

"Bogme, povej!" je bil Pavel nestrpen.

"Niti besede! Pojdiva!" je Jerko ukazal.

Jerko se je kot lisica splazil v hosto, za njim pa Pavel, ki je na uzdi vodil konja. Zavila sta za grič. Kjer se je končavala gora, je bil ob robu gozda kraj, podoben volčji jami, v kateri je raslo gosto grmičje. Z gore je tekla potok in poleg njega je stal gladek kamen. Pavel je privezal konja za vejo, Jerko pa je pogasil baklo v potoku. Sedla sta na kamen.

"Tako," je dejal Jerko, ko je opazoval, kako cvrči bakla v vodi, "pogini, izdajica žarka, da nama ne privabiš neljubih poslušalcev. Danes sem že pretrpel dovolj strahu. Ves dan sem oprezoval za vami. Zaman. Mislim sem že, da vas je premamila tista kača v gradu."

"Molči o tem!" je Pavel jezno poskočil.

"Nič, nič! Hvala Bogu, da vas ni. Hudo bi bilo za vas, zame in za Doro!" je rekel Jerko.

"Govori, ne muči me, Jerko!" "Počasi. Zdaj je dobro! Ne bojte se. Glejte, mesec se ne stoji na vrhu neba, še škili skozi veje in do polnoči sta še dve debeli uri. Do opoldne pa še ni ničesar izgubljenega."

"Govori, kaj je z Doro! Za božjo voljo, govori!" je šilil Pavel. "Ti nimaš srca, fant!"

"Srca? Da nimam srca, gospod?" se je Jerko trpko in za-

lostno namrdnil ter si z roko podprl glavo. "A kdo vam je to povedal? A da! Mogoče moje cape! Mutec, berač, siromak — pa srce? Kajne? Ali veste, kje prihaja ljubezen v človeka? Pri očeh, gospod, pri očeh! Odhaja pa iz ust — vam, ki imate hiter jezik. Če pa si nem, ti ostane ves ogenj v srcu. Meni so bila dozda usta nema kakor rakev. In ljubezen varujem v srcu kakor ljubega rajnega, kot mater, kakor oč... ne, oče je zame mrtev. No kaj? Pa čemu čen-

čam? Prav brigate se zame!" se buril. "Rešiti ali poginiti!" Poje mrki fant nasmehnil skozi tem je zamišljen sklonil glavo. solze. "Vam je za Doro in prav? Fant, ali hočeš, da me bo strla je tako! Saj Dora je lepa, o Bog, žalost?" je vzkliknil Pavel.

(Dalje prihodnjič)

Uglašajte v "Amer. Domovini"

THOMAS BERT LANCE, direktor urada za upravo in proračun, je stari Carterjev prijatelj in sodelavec. Na svojem novem mestu bo imel vreden glas pri krojenju gospodarske politike ZDA.

UP BODOČNOSTI, SIMBOL SVOBODE — Mahatma Gandhi, ki je uspešno vodil boj za neodvisnost Indije, je za to simbol svobode, pa tudi upanje mladih rodov za bodočnost. Pokojni indijski vodnik, katerega spomenik v New Delhiju vidimo na sliki, je učil svoje rojake dobrega sosedstva, sodelovanja in enakosti vseh. Indija se še vedno ni otresla starodavnih kast, ki ločujejo ljudi med seboj in ovirajo napredek.

POSEBNO VESELJE — Dickens Bascon iz Mill Valley v Kaliforniji je svoj Ford Falcon 1961 takole okrasil.

DIAGNOSING — Anne Alvarez keeps on the lookout for agricultural plant disease in Hawaii. As the Extension Service's first woman plant pathologist, she prescribes treatment for the island's ailing fruits and vegetables. Anne also keeps an eagle eye on potential problem areas where diseases could get out of hand.

PRESKUSANJE — Padalo za držuje padanje naprav, ki so namenjene za polet na Venero. Polet na Venero je predviden za prihodnje leto.

NAPRODAJ — Mladenec si je naložil slamnike na glavo, ko čeka na kupce v pristanišču Nassau na Bahamih.

Zenini in neveste!

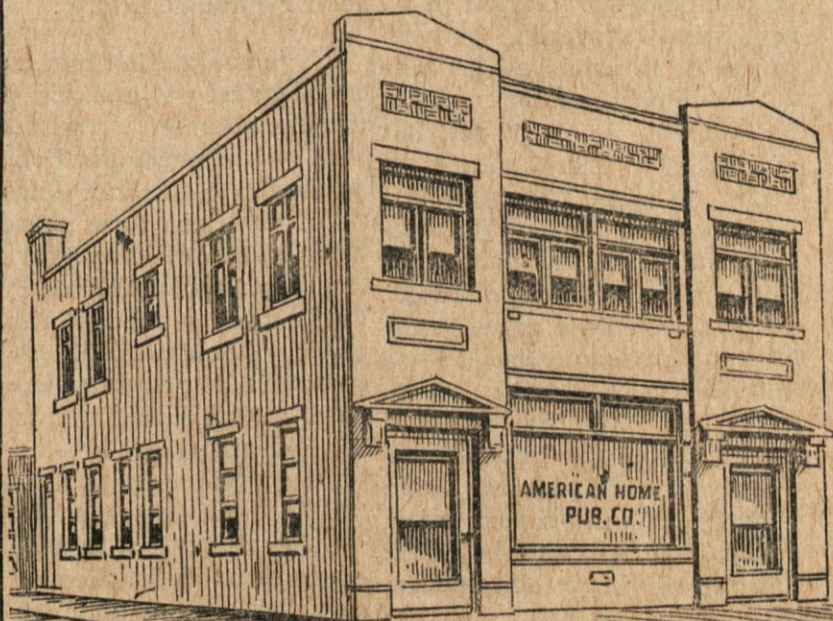
Iša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jake zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo